

Pekin & Pekin'in ödüllü Bankacılık & Finans takımı bankalara ve Finansal kuruluşlara düzenli olarak mevzuata uyum ve hukuki görüş desteği vermekle birlikte çok yönlü ve kompleks konulara da odaklanarak müvekkillerine doğrudan pratik ve yenilikçi hukuki tavsiyelerde bulunur.

Söz konusu gelişmelerin ticari ve kurumsal menfaatlerinizi nasıl etkileyebileceğine ilişkin olarak lütfen bizlerle iletişime geçiniz:

Ahmed Pekin

Kıdemli Ortak,
Uyuřmazlık Çözümü & Tahkim,
Bankacılık & Finans
Email: [apekin@pekin-pekin.com](mailto:apekina@pekin-pekin.com)

Eda Beltan

Ortak,
Bankacılık & Finans
Email: ebeltan@pekin-pekin.com

Bankacılık & Finans

Dövizle Ödeme Yasağına Hazine ve Maliye Bakanlığı Tarafından Getirilen İstisnalar Açıklandı

Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'ın (11 Ağustos 1989 tarihli ve 20249 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.) ("**32 Sayılı Karar**") 85 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı (13 Eylül 2018 tarihli ve 30534 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.) ile tadil edilmesinden sonra, Türkiye'de yerleşik kişiler arasında gerçekleştirilecek aşağıdaki işlemlere ilişkin sözleşme bedelleri ve diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövizle endeksli olarak kararlaştırılmamaktadır ("**Dövizle Ödeme Yasağı**"):

- Menkul ve (serbest bölgeler dâhil olmak üzere) yurtdışında yer alan (konut ve çatılı iş yerleri dâhil olmak üzere) gayrimenkullerin alım satımı;
- Taşıt ve finansal kiralama dâhil menkul ve gayrimenkul kiralama; ve
- İş sözleşmeleri, (danışmanlık, aracılık ve taşımacılık dâhil) hizmet sözleşmeleri ve eser sözleşmeleri.

Söz konusu yasak ve Türk Lirası'na ("**TL**") çevirme yükümlülüğüne istisna teşkil edecek hâllerin belirlenmesi için, Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

Ayrıca, yukarıda belirtilen sözleşmelerden yürürlükte olanlarına taraf olan Türkiye'de yerleşik kişiler, döviz cinsinden veya dövizle endeksli bedelleri Dövizle Ödeme Yasağı'nın yürürlüğe girmesinden itibaren (13 Eylül 2018 itibarıyla) otuz gün içinde TL'ye çevirmekle yükümlü olmuştur.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, 32 Sayılı Karar'a ilişkin Teblię'de (Teblię No: 2018/32-34) değişiklikler yaparak Dövizle Ödeme Yasağı'na istisnalar getirdi. Bu değişiklikler, derhal yürürlüğe girmek üzere 6 Ekim 2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı.

Değişiklikle Getirilen Yenilikler Neler?

- (i) Yurt dışında ifa edilecek iş sözleşmeleri, veya (ii) Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişilerin taraf oldukları iş sözleşmeleri, veya (iii) dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye’de bulunan (a) şube, temsilcilik, ofis, irtibat büroları veya (b) doğrudan veya dolaylı olarak en az %50 pay sahipliklerinin bulunduğu şirketler tarafından akdedilmiş iş sözleşmeleri, veya (iv) serbest bölgedeki faaliyetleri kapsamında serbest bölgelerdeki şirketlerin taraf olduğu iş sözleşmeleri;
- (i) Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişilerin taraf oldukları hizmet sözleşmeleri, veya (ii) dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye’de bulunan (a) şube, temsilcilik, ofis, irtibat büroları veya (b) doğrudan veya dolaylı olarak en az %50 pay sahipliklerinin bulunduğu şirketler tarafından akdedilmiş hizmet sözleşmeleri, veya (iii) serbest bölgedeki faaliyetleri kapsamında serbest bölgelerdeki şirketlerin taraf olduğu hizmet sözleşmeleri;
- İhracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler kapsamında akdedilen hizmet sözleşmeleri;
- Türkiye’de yerleşik kişiler tarafından yurt dışında gerçekleştirilecek faaliyetler kapsamında yapılan hizmet sözleşmeleri;
- Türkiye’de başlayıp yurt dışında sonlanan ve yurt dışında başlayıp Türkiye’de sonlanan elektronik haberleşme ile ilgili hizmet sözleşmeleri;
- Gemilerin inşası, tamiri ve bakımına ilişkin olarak akdedilen eser sözleşmeleri;
- İş makineleri dâhil olmak üzere taşıt satış sözleşmeleri haricindeki menkul satış sözleşmeleri;
- Bilişim teknolojileri kapsamında yurt dışında üretilen yazılımlara ilişkin satış sözleşmeleri ile donanım ve yazılımlara ilişkin lisans ve hizmet sözleşmeleri;
- Gemilere ilişkin finansal kiralama (leasing) sözleşmeleri;
- 32 Sayılı Karar’ın 17 ve 17/A maddeleri tahtındaki istisnalar kapsamında yapılacak finansal kiralama (leasing) sözleşmeleri;
- Kamu kurum ve kuruluşları ile Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı şirketlerinin (Aselsan, TUSAŞ, Roketsan, Havelsan vs.) taraf olduğu sözleşmeler;
- Kamu kurum ve kuruluşlarının taraf olduğu döviz cinsinden veya dövize endeksli ihaleler, sözleşmeler ve milletlerarası anlaşmaların ifası amacıyla yüklenicilerin üçüncü taraflarla akdedeceği sözleşmeler;
- Hazine ve Maliye Bakanlığının 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirdiği işlemlerle ilgili olarak bankaların taraf olduğu sözleşmeler;
- Türkiye’de yerleşik (a) yolcu, yük veya posta taşıma faaliyetinde bulunan ticari havayolu işletmeleri;

veya (b) hava taşıma araçlarına, motorlarına ve bunların aksam ve parçalarına yönelik teknik bakım hizmeti veren şirketler; veya (c) sivil havacılık mevzuatı kapsamında havalimanlarında yer hizmetleri yapmak üzere çalışma ruhsatı alan veya yetkilendirilen kamu ya da özel hukuk tüzel kişiliği statüsündeki kuruluşlar; veya (d) söz konusu kuruluşların kurdukları işletme ve şirketler; veya (e) bu kuruluşların doğrudan veya dolaylı olarak sermayelerinde en az %50 hisse oranına sahip olduğu ortaklıkların Türkiye’de yerleşik kişilerle akdettikleri sözleşmeler; ve

- 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile bu Kanuna dayalı olarak yapılan düzenlemeler çerçevesinde sermaye piyasası araçlarının döviz cinsinden oluşturulması, ihracı, alım satımı ve yapılan işlemlere ilişkin yükümlülüklerin döviz cinsinden kararlaştırılması.

Yukarıda belirtilen istisnalara ek olarak, Türkiye’de yerleşik kişiler, sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılmayan sözleşmeler kapsamında düzenleyecekleri kıymetli evraklarda döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak bedeller belirleyemeyeceklerdir.

Ayrıca, uluslararası piyasalarda fiyatı döviz cinsinden belirlenen kıymetli madenlere ve/veya emtiaya endekslenen ve/veya dolaylı olarak dövize endekslenen sözleşmeler, 32 Sayılı Karar’ın uygulaması kapsamında “dövize endeksli sözleşme” olarak değerlendirilecektir. Aynı şekilde, Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışındaki şube, temsilcilik, ofis, irtibat bürosu, işlettiği veya yönettiği fonlar, %50 ve üzerinde pay sahipliklerinin bulunduğu şirketler ile doğrudan ya da dolaylı olarak sahipliklerinde bulunan şirketler, 32 Sayılı Karar tahtında yer alan “Türkiye’de yerleşik kişi” tanımının kapsamına girecektir.

TL’ye Çevirme

Öncelikle belirtmek gerekir ki, döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak belirlenmiş bedelleri TL’ye çevirme yükümlülüğünün yerine getirilmesi için tanınmış olan otuz günlük süre, değişiklikler ile uzatılmamıştır.

Taraflar, sözleşme bedeli ve diğer ödeme yükümlülüklerini TL’ye çevirmek için bir döviz kuru üzerinde mutabakata varamazlarsa; Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası’nın 2 Ocak 2018 tarihli efektif satış kuru dikkate alınarak taraflarca TL olarak hesaplanacak tutarlar, 2 Ocak 2018 tarihinden itibaren bedellerin yeniden belirlendiği tarihe kadar Türkiye İstatistik Kurumunca belirlenen tüketici fiyat endeksi aylık değişim oranları esas alınarak artırılabacaktır. Ek olarak, 13 Eylül 2018 tarihi öncesinde akdedilen konut ve çatılı iş yeri kira sözleşmelerinde döviz veya dövize endeksli olarak belirlenen bedeller, belirtilen yöntem uyarınca iki yıllık bir süre için TL olarak yeniden belirlenir. Ancak eğer ki taraflar ilgili sözleşmelerdeki TL bedellerin belirlenmesi esnasında bir mutabakata varamazlarsa; TL cinsinden bedeller, değişiklikler ile getirilen birtakım kurallar uyarınca belirlenecektir.

Ayrıca, sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkün olmayan sözleşmelerde tahsili yapılmış veya gecikmiş alacaklar, yukarıda anlatıldığı gibi TL’ye çevrilemeyecektir. Bununla birlikte, Dövizle Ödeme Yasağı’nın yürürlüğe girmesinden önce (13 Eylül 2018 öncesinde) akdedilen sözleşmelerden yukarıda sayılan istisnalardan herhangi biri kapsamına girenler ve 13 Eylül 2018 öncesinde akdedilen iş makineleri dâhil taşıt kiralama sözleşmeleri, istisna hükümlerinden faydalanacaktır.

Son olarak, yukarıdaki istisnalar kapsamında yer alan tarafların mutabakatıyla (i) yeni yapılacak sözleşmelerin TL üzerinden yapılması veya (ii) mevcut sözleşmelerde yer alan döviz cinsinden veya

dövizle endeksli bedellerin TL'ye çevrilmesi talep edildiği durumda; ilgili sözleşmeler tahtındaki sözleşme bedelleri ve diğer ödeme yükümlülükleri TL olarak belirlenecek/TL'ye çevrilecektir.

This legal newsletter has been prepared for informational purposes only; it has not been prepared for advertising purposes or with the intention of creating an attorney-client relationship. It does not seek to provide information on all legal developments in Turkey with the quarter specified. None of the information contained in this legal newsletter shall constitute legal advice or anything akin thereto. To unsubscribe, email the editor: newsletter@pekin.pekin.com

© PEKIN & PEKIN 2018
t: +90 212 313 35 00 f: +90 212 313 35 35 e: postmaster@pekin-pekin.com
www.pekin-pekin.com